

Як посварилися повітря, вода та ґрунт

Конспект заняття для дітей старшого дошкільного віку

Барабаш Н.В., вихователь ЗДО № 286 «Полунична галявина», м. Запоріжжя

Мета: Уточнити та розширити знання дітей про властивості повітря, води, ґрунту. Формувати уявлення дітей про взаємозв'язок в природі. Удосконалювати вміння проводити досліди, спонукати досліджувати світ усіма доступними способами. Виховувати позитивне та турботливе ставлення до довкілля.

Хід заняття

- Діти, сьогодні до нашої групи принесли посилку, подивимось, що в середині.

(Вихователь дістає лист). Давайте прочитаємо, від кого лист, та що нам пишуть.

«Любі діти, пишуть вам захисники природи – екологи. Ми просимо вас дослідити та примирити надіслані вам об'єкти неживої природи. Данні об'єкти пересварились між собою, хто з них корисніший та більше потребує захисту. Будемо чекати вашої відповіді.»

В: - Ну що, допоможемо, подивіться ,кожен об'єкт підписаний. (Вихователь дістає пляшку з водою, ґрунтом, повітрям)

Повітря.

В:- Зараз ми сидимо в груповій кімнаті, а де ж повітря? Повітря навколо нас, ми його не бачимо, як ти гадаєш чому?

В.Д.: - Тому що повітря прозоре.

- Як ми можемо дізнатись що повітря існує?

Дослід №1 «Існування повітря».

Обладнання: пустий пакет.

Вихователь бере пустий пакет та набирає повітря, закручує пакет.

-Який був пакет? А зараз повний. Що в пакеті?

Висновок: повітря існує.

Дослід №2

В: -Вдихніть ротом повітря. Яке воно на смак? (Без смаку)

Висновок: Повітря не має смаку.

Дослід № 3«Повітря не має запаху»

*Обладнання:*освіжувач повітря

В: пропонує дітям вдихнути. Чи відчуваємо якийсь запах?

Висновок: Повітря не має запаху, але у повітрі легко та швидко поширюється запах духів та аромат квітів. (побрискати освіжувач повітря).

Дослід №4 «Повітря не має форми»

*Обладнання:*геометричні тіла.

-Якої форми ці фігури? (відповідь дітей). Чи має форму повітря?

В:- Чи можемо ми вхопити повітря рукою? Спробуйте? Ні.

Висновок: Повітря не має форми. У повітря немає певної форми, воно розповсюджується у всіх напрямках.

Дослід №5 «Повітря може рухатись»

Обладнання: віяло на кожного.

В: Візьміть віяло та помахайте перед обличчям. Що ви відчули? Ми відчули вітерець.

Висновок: Рух повітря – це вітер. Повітря може рухатись. Ми відчуваємо повітря тільки тоді, коли вітер дує на нас.

Дослід №6 «В повітрі є вода»

Обладнання: люстерко на кожного.

В: пропонує дмухнути на дзеркальце.

- Що утворилось, яке стало люстерко? Де взялася вода? Ми видихаємо на холодне люстерко тепле повітря і утворюються маленькі крапельки води.

Висновок: в повітрі є вода.

Вірш:

Он – прозорачний невидимка,
Лёгкий и бесцветный газ.
Невесомою косынкой он окутывает нас.
Он в лесу густой, душистый,
Как целительный настой.
Пахнет свежестью смолистой,
Пахнет дубом и сосной.
Летом он бывает тёплым,
Веет холодом зимой.
Когда иней лёг на стёкла
Пышной белой бахромой.
Мы его не замечаем,
Мы о нём не говорим.
Просто мы его вдыхаем –
Он ведь нам необходим.

Повітря- це оболонка навколо нашої планети Земля. Якщо б не було повітря- все живе загинуло під промінням Сонця вдень, а вночі від холоду. Вітер – це рух повітря. Він переганяє тепле та холодне повітря, розганяє хмари та збирає дощові хмари. Без повітря -Земля була б мертвою пустелею.

-Згадайте де використовується повітря?

-Давайте пограємо в гру «**Крамниця**».

-Сьогодні в нашій крамниці продаються товари в яких застосовують повітря. (товари: м'яч, пілосос, кулька, повітряна куля, вітрильник та ін.)

-Що забруднює повітря? (машини, заводи).

- Що допомагає його очищати? Правильно діти – це рослини та дерева. Рослини та дерева теж дихають але інакше ніж ми. Вони вдихають брудне повітря – вуглекислий газ, перепрацьовують його та видихають чисте повітря –кисень.

- Що треба робити щоб очищати повітря ?(берегти природу, саджати нові дерева)

-Давайте згадаємо ще раз властивості повітря, в цьому нам допоможе схема.

Вода.

В: А зараз давайте дізнаємось, що таке вода і яка ж вона? Для цього одягніть фартушки.

Дослід №1 «Вода не має запаху»

Обладнання: склянка з водою.

В: пропонує дітям понюхати воду. Чи має вода запах?

Висновок: вода не має запаху.

Дослід № 2«Вода без смаку»

Обладнання: склянка з водою.

В. пропонує дітям спробувати воду на смак. Яка вона? Солоня ? Гірка ?

Висновок: вода не має смаку, вона безсмаку.

Дослід № 3 «Вода прозора та безбарвна»

Обладнання: склянка з водою, клірова трубочка.

Діти опускають кольорову трубочку або ложку в склянку з водою та можуть бачити крізь воду та колір предмета. Якщо ми бачимо колір трубочки крізь воду, що ми можемо сказати про воду?

Висновок: Вода прозора та безбарвна.

Дослід № 4 «Вода- це рідина»

Обладнання: одна склянка з водою інша прозора.

Діти наливають або переливають воду, крапають з піпетки.

*Висновок:*Вода- це рідина. Вона тече, капає її можна налити, вилити та перелити.

Дослід №5 «Вода не має форми»

Обладнання: Склянка з водою, лоток,

Вихователь показує, що якщо перелити воду в посуду іншої форми, вода приймає форму цієї посуду. Пропонує дітям вилити воду в лоток. Чи зберегла вода форму склянки?Що можна сказати за форму води?

Висновок: Вода не має форму

Дослід №6 «Пар – це теж вода»

Обладнання: термос з окропом, люстерко.

Взяти термос з окропом. Відкрити його та показати дітям пар. Над ним поставити дзеркало. Показати, що пар теж вода.

Висновок: Пар це теж вода.

Дослід №7 «Лід –це вода»

Обладнання: пляшечка з льодом.

В: -Діти, що в пляшечці? Розкрутити вилити підталу воду, що з'явилась за час заняття. Звідки взялась вода? Чи можемо ми сказати, що лід -це вода?

Висновок: Лід – це вода.

Дослід №8 «У воді є повітря.»

Обладнання: Великий прозорий посуд, камінці, м'яч, замерзлі кульки.

-Подивіться на прозору склянку з водою якщо опустити камінь, що з ним станеться? А що станеться з м'ячиком. Чому? Ми знаємо що лід це вода що станеться коли ми опустимо в воду лід? Якщо є повітря лід не потоне. Що сталося з льодом? Можемо сказати що в льоді є повітря?

Висновок: в воді є повітря.

Вода хоче з вами погратися, вона заховалася в малюнках, а ви повинні її знайти.

Гра в хованки.

Обладнання: малюнки дощ, град, сніг, море, роса...

Вірш:

Вы слышали о воде?
Говорят, она везде!
В луже, в море, в океане
И в водопроводном кране.
Как сосулька замерзает,
В лес туманом заползает,
На плите у Вас кипит,
Паром чайника шипит.
Без неё Вам не умыться,
Ни наестся, ни напиться!
Смею Вам я доложить:
Без воды нам не прожить!
Кому ж потрібна вода?

Вірш:

Не умыться, не напиться,
Без воды.
Листик не распустится
Без воды.
Без воды прожить не могут
Птицы, зверь и человек.
И поэтому всегда
Всем везде нужна вода!
Родник иссяк, ручей ослаб,
А мы из крана кап, кап, кап.
Мелеют реки и моря
Не тратьте воду зря, зря, зря.
А то пройдёт немного лет –
И нет водицы
Нет, нет, нет.

-Як треба берегти воду? (Закривати кран, не забруднювати, на заводах є очисні споруди).

-Давайте ще раз повторимо властивості води, в цьому нам допоможе схема.

Фізкультхвилинка:

Гра: «Ходять крапельки по колу»

- Я мама хмарка, а ви діти-крапельки (музика дощу). Крапелькам пора відправлятися в дорогу. Полетіли крапельки на землю, стрибають, радіють (діти бігають по килимку). Сумно їм стало, зібралися в маленькі струмочки (діти пересуваються парами). Зібралися струмочки і стала велика стрімка річка (діти встають разом и присуваються разом). Текла річка, текла і потрапила в великий океан (діти стають в коло). Плавали-плавали крапельки в океані, а потім згадали, що мама хмарка казала додому повернутися. А ось і сонечко визирнуло (з'являється Сонечко -танцює). Стали крапельки легкими та потягнулись до гори (діти підіймаються навшпиньки, підіймають руки). Повернулися до мами хмарки.

-Молодці крапельки, добре себе поводили.

-Щоб дізнатися більше про ґрунт, ми проведемо спостереження та досліди з ґрунтом , тож сідайте за другий ряд.

Ґрунт

Спостереження за ґрунтом.

Обладнання: розетка з ґрунтом.

Роздивитися – колір

Понюхати – запах

Доторкнутися – стан (сухий, вологий, розсипчастий)

Висновок: Ґрунт має темний колір, пахне листям та гниллю, розсипається, може замерзнути

Дослід: «Показати що в ґрунті є повітря»

Обладнання: банка з водою, грудка землі.

В: Нагадати, що в ґрунті живуть (жуки, дощові черв'яки, кроти)

- Чим вони дихають? Як і всі тварини повітрям. Давайте перевіримо чи є повітря в ґрунті. Опустити в банку з водою зразок ґрунту та поспостерігати, чи з'являться повітряні бульбашки.

Висновок: В ґрунті є повітря.

-Ґрунт, як середовище життя, є важливим компонентом неживої природи. Живі організми, які живуть в ґрунті, потребують турботи та охорони. Треба берегти ґрунт від забруднення та руйнування (для цього треба не засмічувати ґрунт та саджати рослини , які затримують руйнування)

-Давайте ще раз згадаємо властивості ґрунту , в цьому нам допоможе схема. Після того, як ми так багато дізналися про повітря ,воду та ґрунт, ми можемо зробити висновок, що в природі все взаємопов'язане і не може існувати один без одного. Чи згодні ви зі мною?

Фізкультхвилинка:

Добре те, що сонце світить (піднімають руки)

Добре те, що віє вітер (зображують хитання дерев)

Добре те, що цей ось ліс (присідають)

Разом з нами ріс і ріс (піднімаються на носочки потягуються угору як дерева)

Хай живуть у ньому в мирі (крокують)

Всі птахи і різні звірі (плескають в долоні)

-Тож усі повинні жити в мирі, і щоб остаточно примирити повітря, воду та ґрунт, я пропоную вам посадити квітку, для цього нам потрібен ґрунт вода та насіння. Коли квітка виросте, вона буде очищувати повітря та радувати нас з вами.

Діти саджають луковицю тюльпана

Обладнання: стаканчик з ґрунтом (для кожного), стаканчик з водою(для кожного), паличка(для кожного)

Підсумок заняття. Опитування.